

Sada příkladů na 4. týden

Co bude potřeba z teorie:

Definice (limita a spojitost funkce). Nechť f je reálná funkce definovaná na nějakém okolí bodu $a \in \mathbb{R}$. Říkáme, že f je **spojitá v bodě a** , pokud platí:

$$(S) \quad \forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0; \forall x \in \mathbb{R} : |x - a| < \delta \implies |f(x) - f(a)| < \varepsilon.$$

Nečtě f je definována na nějakém prstencovém okolí bodu $a \in \mathbb{R}$. Říkáme, že f má v bodě a **limitu $L \in \mathbb{R}$** (píšeme $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L$), pokud platí:

$$(L) \quad \forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0; \forall x \in \mathbb{R} : 0 < |x - a| < \delta \implies |f(x) - L| < \varepsilon.$$

Definice (jednostranná limita funkce). Nechť f je reálná funkce definovaná na nějakém levém, resp. pravém, prstencovém okolí bodu $a \in \mathbb{R}$. Říkáme, že f má v bodě a jednostranou limitu $L \in \mathbb{R}$ zleva, resp. zprava, (píšeme $\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$, resp. $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = L$), pokud platí následující

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0; \forall x \in \mathbb{R} : -\delta < x - a < 0 \implies |f(x) - L| < \varepsilon,$$

resp.

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0; \forall x \in \mathbb{R} : 0 < x - a < \delta \implies |f(x) - L| < \varepsilon.$$

Fakt. Pokud $\exists \delta > 0 \forall x \in P(a, \delta) : f(x) = g(x)$ a $L \in \mathbb{R}$, potom

$$\left(\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L \right) \iff \left(\lim_{x \rightarrow a} g(x) = L \right).$$

Věta (aritmetika limit). Je-li $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A$ a $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = B$, potom:

$$1. \lim_{x \rightarrow a} f(x) + g(x) = A + B,$$

$$2. \lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot g(x) = A \cdot B,$$

$$3. \text{ pokud } B \neq 0, \text{ pak } \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{A}{B}$$

Příklady:

$$1. \text{ Dokažte z definice } \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{x}{2} \right)^3 = \frac{1}{8}.$$

$$2. \text{ Dokažte z definice a) } \lim_{x \rightarrow 1^+} [x] = 1, \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow 1^-} [x] = 0.$$

3. Spočtěte (a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 1}{2x^2 - x - 1}$, (b) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{2x^2 - x - 1}$.
4. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{1}{x^2 - 2x} - \frac{x}{x^2 - 4} \right)$.
5. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{2}{x^2} + 1}{\sqrt{\frac{3}{x^4} - \frac{6}{x^2} + 5}}$.
6. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x + x^2 + \dots + x^n - n}{x - 1}$, $n \in \mathbb{N}$.
7. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + mx)^n - (1 + nx)^m}{x^2}$, $m, n \in \mathbb{N}$.
8. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{m}{1 - x^m} - \frac{n}{1 - x^n} \right)$, $m, n \in \mathbb{N}$.
9. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1 - 2x - x^2} - (1 - x)}{x}$.
10. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0+} \frac{\sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} - \sqrt{\frac{1}{x^2} - 1}}{x}$.
11. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 16} \frac{\sqrt[4]{x} - 2}{\sqrt{x} - 4}$.
12. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt[3]{1-x}}{\sqrt[3]{1+x} - \sqrt{1-x}}$.
13. Spočtěte $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{27+x} - \sqrt[3]{27-x}}{x + 2\sqrt[3]{x^4}}$.